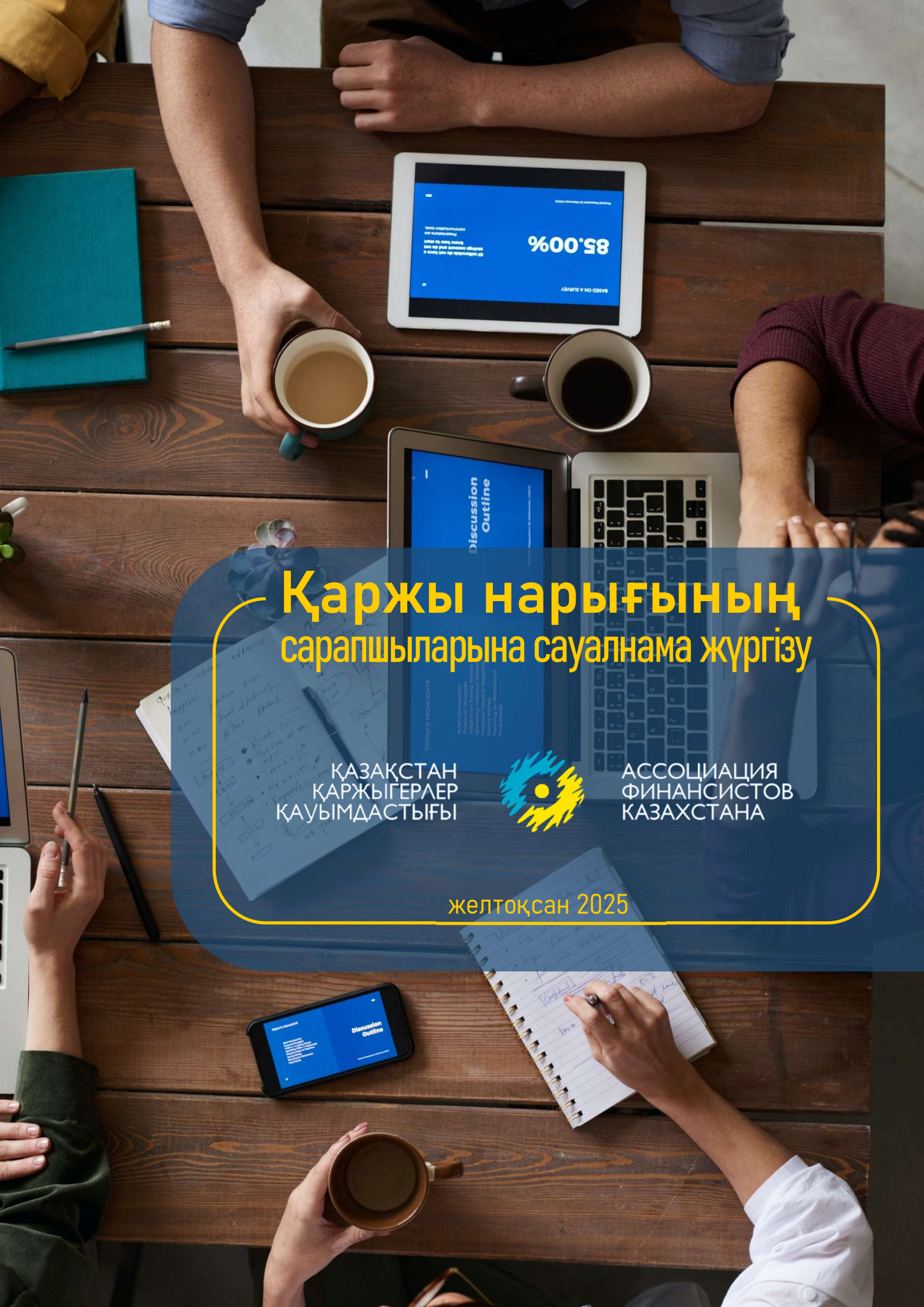

Қаржы нарығының
сарапшыларына сауалнама жүргізу

ҚАЗАҚСТАН ҚАРЖЫГЕРЛЕР ҚАУЫМДАСТЫҒЫ

АССОЦИАЦИЯ ФИНАНСИСТОВ КАЗАХСТАНА

желтоқсан 2025

Резюме

- Қаржы нарығы сарапшыларының ұлттық валюта бағамына қатысты күтулері айтарлықтай жақсарды. Бұл – тенгенің үш ай қатарынан күшеюі аясында байқалған үрдіс. Бір айдан кейін USDKZT жұбы бойынша болжамды бағам 517,1 ₸/$ деңгейінде күтіледі (бұрын: 532,8 ₸/$). Қысқа мерзімді бағамның қайта қаралуы бірнеше факторлардың ықпалын көрсетеді: Ұлттық банк және квазимемлекеттік сектор тарапынан шетел валютасын сату, салық кезеңі, мемлекеттік бағалы қағаздарға шетелдік инвесторлардың ағыны және реттеушінің қатаң риторикасының әсері.
- Алайда 12 айлық көкжиекте доллардың ұлттық валютаға қатысты өсуі 9% деңгейінде болуы мүмкін (ағымдағысы — 508,1), яғни 553,6 ₸/$ деңгейіне дейін. Мұндай динамиканың негізгі факторлары ретінде шикізат экспорты кірістерінің төмендеуі, инвестициялық және инфрақұрылымдық жобаларды іске асыру аясында импорттың өсуі, сондай-ақ келесі жылы Ұлттық қордан берілетін трансферттердің екі есеге жуық қысқаруы (2025 жылы ₸5,3 трлн-нан ₸2,8 трлн-ға дейін) атап өтіледі.
- Мұнай бағасына қатысты болжамдардың төмендеу жағына қайта қаралуы (жыл соңында барреліне 65,2 доллардан 62,6 долларға дейін) сұраныс пен ұсыныс арасындағы теңгерімсіздік аясында ағымдағы шот бойынша терең теріс сальдо қалыптасу қаупін күшейтеді. Бұл ұлттық валютаға іргелі қысым түсіріп, экономикалық өсімге теріс әсер етеді.
- Бір жылдан кейін ЖІӨ өсімінің болжамы бұрынғы 4,5%-дан 4,4%-ға дейін нашарлады. Энергоресурстар бағасының төмендеуі, қатаң қаржылық жағдайлар, екі таңбалы инфляция, Ұлттық қордан қаражат алудың қысқаруы және ағымдағы жылдың жоғары базалық әсері экономикалық өсім динамикасына теріс ықпал етуі мүмкін.
- Сарапшылардың 12 айлық көкжиектегі инфляциялық күтулері нашарлады: ТБИ индексі бойынша болжам 11,2%-дан 11,7%-ға көтерілді. Болжамның жоғарылауына шикізат бағасының төмендегінің жоғары тәуекелдеріне, теңге бағамының күтілетін әлсіреуіне және алдағы салық өзгерістеріне байланысты болуы мүмкін.
- Инфляциялық күтулердің өсуі мен тұрақты дезинфляциялық үрдістің жоқтығын ескере отырып (қарашада тұтыну бағалары индексі ай сайынғы негізде жеделдеді), қаңтардағы отырыста нарық базалық мөлшерлемені 18% деңгейінде қалдырды.
- Дегенмен, бір жылдан кейін базалық мөлшерлеме 16,5%-ға дейін төмендетілуі мүмкін. Бұл бір реттік проинфляциялық факторлардың (салық реформасының және тарифтердің өзгерісінің әсері көп жағдайда таусылуы мүмкін), жоғары мөлшерлемелер салдарынан ішкі сұраныстың бәсеңдеуі, макропруденциялық реттеудің қатаңдануы және фискалдық ынталандырудың қысқаруы сияқты әсерлердің нәтижесі. Бұл ақша-несие жағдайларын сақтықпен жұмсартуға мүмкіндік береді.

Қысқа мерзімді күту
(1 ай)

USDKZT

517,1

₸/$

жұптың орташа курсы USDKZT қаңтар айының басында

БАЗАЛЫҚ МӨЛШЕРЛЕМЕ

18,0%

респонденттердің 95%-ы 23 қаңтардағы отырыста базалық мөлшерлеменің сақталуын күтеді

Орта мерзімді күту
(12 ай)

BRENT

62,6

$/bbls

USDKZT

553,6

₸/$

ЖІӨ

4,4%

БАЗАЛЫҚ МӨЛШЕРЛЕМЕ

16,5%

ИНФЛЯЦИЯ

11,7%

НАҚТЫ МӨЛШЕРЛЕМЕ

4,8%

USDKZT курсының динамикасы (2024 — болжам 2026)

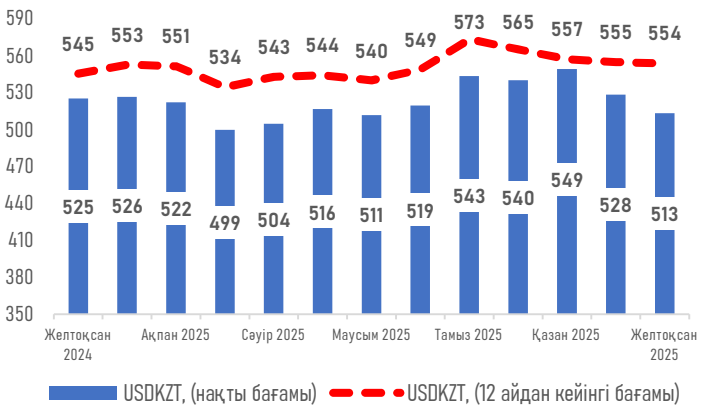

Инфляция динамикасы (2024 — болжам 2026)

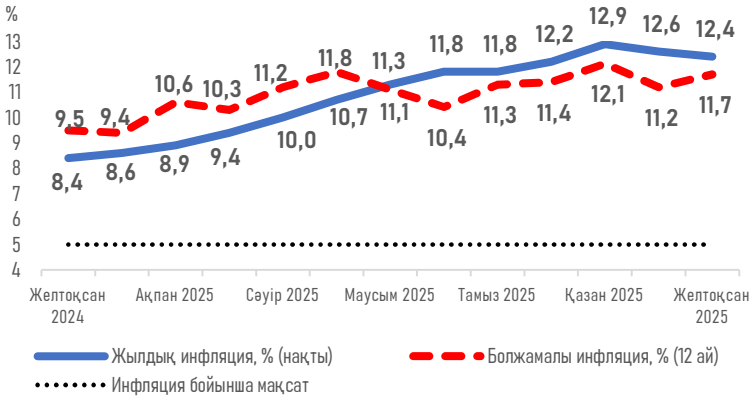

ҚҚҚ желтоқсан айында болжамды раундқа қатысқан барлық респонденттерге алғыс білдіреді.

© Қазақстан қаржыгерлерінің қауымдастығы, 2025

ЖАУАПКЕРШІЛІКТІ ШЕКТЕУ

Бұл нәтижелер инвестициялық ұсыныс болып табылмайды және тәуелсіз сарапшылардың пікірлерін көрсетеді, сондай-ақ ұсынылған ұйымдардың ресми пікірі болып табылмайды. ҚҚҚ, сондай-ақ осы зерттеуге қатысушылар осы шолуда ұсынылған болжамдар үшін уақыттың нақты бір сәтінде сараптамалық пайымдаулардан аспайтын қандай да бір жауапкершілік көтермейді.

Қаржы және тауар нарықтарындағы бағаның өзгеруі табиғаты мен әсері бойынша әлемде болып жатқан көптеген оқиғалардың салдары болып табылады. Болжау өзектілігін бірден жоғалтуы мүмкін бірқатар болжамдарды қамтиды. Жоғарыда айтылғандарға байланысты ҚҚҚ көпшілік алдында айтылған кез келген болжамдарға тиісті сақтықпен қарауды ұсынады.